

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 189/22

Luxembourg, 22. november 2022

Sodba Sodišča v zadevi C-69/21 | Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Odstranitev – Medicinska konoplja)

Državljan tretje države, ki trpi za hudo boleznijo, se ne sme odstraniti, če bi bil lahko ob neobstoju ustreznega zdravljenja v namembni državi izpostavljen tveganju, da bi se njegove bolečine, povezane s to boleznijo, hitro, znatno in nepopravljivo povečale

Ruski državljan, ki je pri šestnajstih letih zbolel za redko obliko krvnega raka, se zdaj zdravi na Nizozemskem. Njegovo zdravljenje zajema zlasti uporabo medicinske konoplje za analgetične namene. Uporaba medicinske konoplje pa v Rusiji ni dovoljena.

Ta državljan je na Nizozemskem vložil več prošenj za azil, zadnja od njih je bila zavrnjena leta 2020, in je pri rechtbank Den Haag (sodišče v Haagu) vložil tožbo zoper odločbo o vrnitvi, sprejeto v zvezi z njim. Meni, da mu je treba izdati dovoljenje za prebivanje ali mu vsaj odobriti odlog odstranitve, ker je zdravljenje na podlagi medicinske konoplje na Nizozemskem zanj tako zelo pomembno, da ob prekinitvi tega zdravljenja ne bi mogel več živeti dostojnega življenja.

Sodišče v Haagu je Sodišču EU postavilo vprašanje, da bi v bistvu izvedelo, ali pravo Unije¹ nasprotuje temu, da se v takem primeru sprejme odločba o vrnitvi ali ukrep odstranitve.

Sodišče je v sodbi z današnjim dnem glede na svojo sodno prakso in sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice presodilo, da **pravo Unije nasprotuje temu, da država članica sprejme odločbo o vrnitvi ali zagotovi odstranitev nezakonito prebivajočega državljan tretje države, ki trpi za hudo boleznijo**, če obstajajo resni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da bi vrnitev tega državljan, ker v namembni državi ni na voljo ustrezne oskrbe, tega izpostavila dejanski nevarnosti hitrega, znatnega in nepopravljivega povečanja bolečin, ki mu jih povzročajo bolezni.

Ta pogoj med drugim predpostavlja, da se ugotovi, da v namembni državi ni mogoče zakonito zagotoviti edinega učinkovitega analgetičnega zdravljenja in da bi mu neobstoj takega zdravljenja lahko povzročil tako velike bolečine, da bi bilo to v nasprotju s človekovim dostojanstvom, kar bi mu lahko povzročilo resne in nepopravljive duševne motnje ali ga celo napeljalo k samomoru.

¹ Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL 2008, L 348, str. 98) v povezavi s členoma 1 (Človekovo dostojanstvo) in 4 (Prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja) ter členom 19(2) (Varstvo v primeru odstranitve, izgona ali izročitve) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

Glede merila hitrosti je Sodišče pojasnilo, da pravo Unije nasprotuje temu, da je povečanje bolečin državljana tretje države v primeru vrnitve lahko absolutno vnaprej določeno v pravu zadevne države članice. Če države članice določijo rok, mora biti ta zgolj okvirjen in pristojnega nacionalnega organa ne more odvezati konkretnega preizkusa položaja zadevne osebe.

Glede spoštovanja zasebnega življenja zadevne osebe², katerega del je zdravljenje državljana tretje države, tudi če prebiva nezakonito, je Sodišče presodilo, da lahko pristojni nacionalni organ odločbo o vrnitvi ali ukrep odstranitve državljana tretje države sprejme le ob upoštevanju njegovega zdravstvenega stanja.

Vendar okoliščina, da ta oseba v primeru vrnitve ne bi imela več na voljo enakega zdravljenja, kot ga je deležna v državi članici, na ozemlju katere nezakonito prebiva, in bi to lahko zlasti vplivalo na razvoj njegovih socialnih odnosov v namembni državi, sama po sebi na more ovirati sprejetja odločbe o vrnitvi ali ukrepa odstranitve v zvezi z njim, če ga neobstoj takega zdravljenja v namembni državi ne izpostavlja dejanskemu tveganju nečloveškega ali ponižujočega ravnanja.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jaroslaw Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

² V smislu člena 7 Listine.